І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 222. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 2-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1972 No. 222. VOL. LXXIX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

П'ятниця, 1-го грудня 1972

СЕНАТОР ЕДМУНД МОСКІ І КОНҐРЕСМЕН БЛАТНІК були авторами законопроєкту про боротьбу з забрудненням води, повітря і взагалі оточення. На цю справу Конґрес асиґнував великі суми, але їх наполовину скоротив президент Р. Ніксон, задля успішної боротьби проти інфляції. Сен. Москі і конґресмен Блатнік запротестували в Конґресі проти цього скорочення.

У СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ РОЗПОЧАЛАСЬ ЩОДЕННА льотерія — перша така на всю країну. Прибутки з неї йтимуть головно на потреби освіти. Квиточок коштує 50 центів, найвищий виграш 2 500 долярів, найменший — 2 дол. 50 центів. Перший найменший виграш мало що не припав губернаторові стейту Кейгілові, 2 дол. 50 центів, але його число не зійшлось на одну цифру. Крім щоденної льотерії, у стейті Ню Джерзі буде продовжуватись і щотижнева, з найвищим виграшем в 50 000 долярів.

У ВАШИНҐТОНІ ВІДБУЛИСЯ ЗБОРИ непартійного жіноцтва, на яких зібрані підписали листа до президента Ричарда Ніксона, закликаючи його призначити на відповідальні урядові посади також жінок. У листі пригадано, що на політичній Конвенції Республіканської партії у схваленій програмі було сказано про надання відповідальних місць праці також для жіноцтва.

ЗАСТРАЙКУВАЛИ ЗАЛІЗНИЧНИКИ ЛОНҐАЙЛЕНДСЬКОЇ лінії, яка щоденно перевозить до Ню Йорку понад сотню тисяч людей. Останніми днями переговори між профспілками залізничників і дирекцією Лонґайлендської залізниці провадилися дуже інтенсивно та з допомогою посередника з федерального уряду, але не дали позитивних вислідів. Страйкарі домагаються нового контракту праці, деяких підвишок платень тощо.

ПАРЛЯМЕНТАРНІ ВИБОРИ В ГОЛЛЯНДІЇ НЕ ДАЛИ ніякій політичній партії більшости. У виборах, які відбулися в минулу середу 29 листопада, брало участь 16 політичних партій. Керівна недавно Католицька партія втратила в 150-тичленному парляменті 7 мандатів і має тепер 28, зате Ліберальна партія, яка мала 16 мандатів, матиме тепер 22, а коаліція центро-лівих опозиційних партій, яка нараховувала 52 мандати, матиме 56. Ще не відомо, з яких партій буде складатися нова парляментарна більшість і хто буде новим прем'єром.

ІРЛЯНДСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ ПОГРОЖУЄ анархія, якщо не буде збережена пошана до закону — заявив в ірляндському парляменті міністер судівництва Десмон О'Маллі, промовляючи в обороні законопроєкту про надзвичайні уповноваження для уряду щодо боротьби проти підпільної Ірляндської Республіканської Армії. Сильний кордон поліції відмежовував будинок парляменту від демонстрантів, які домагалися звільнення з в'язничного шпиталю лідера названої підпільної терористичної організації Сіна МекСтайофена. Якщо той законопроєкт не перейде в парляменті, то уряд розв'яже парлямент і розпише нові вибори на 22 грудня ц. р.

ПІДПІЛЬНА ІРЛЯНДСЬКА РЕСПУБЛІКАНСЬКА АРМІЯ ВТРАТИЛА від кінця липня цього року, коли британське військо силою зліквідувало барикади в двох найбільших містах Північної Ірляндії, Белфасті й Лондондеррі, та зайняло тамошні католицькі дільниці, — коло 100 своїх старшин і 50 рядовиків арештованими та понад 50 активістів убитими. Внаслідку тих болючих втрат і переходу уряду у Південній Ірляндії до рішучого поборювання тієї підпільної військової організації — настав там внутрішній фермент і поділ на „поміркованих" та „радикалів".

БРИТІЙСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ФАХІВЦІ СТВЕРДИЛИ, що ракети, якими ірляндські терористи масово три дні тому заатакували різні британські військові станиці у Північній Ірляндії, були совєтського або чеського походження. З британських урядових кіл висловлено сумнів, чи транспорт тих ракет перепачковано із комуністичного Сходу Европи, — радше припускають, що його перевезено етапами, почерез якісь західні держави. Ті ракети, відомі військовикам, як „РПҐ-7", є удосконаленим типом американських „базук" і їх може кидати одна сильна людина з віддалі 200 ярдів.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

На встановлення трьох катедр потрібно	**$1,800,000.00**
Останньо вплинуло	**$ 6,505.00**
Досі зібрано разом	**$1,451,545.00**
ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ ЩЕ ТРЕБА ЗІБРАТИ	**$ 348,455.00**

Більші пожертви надіслали: Люїна і Брус Проктор, Роял Овк, Мічіген — 1,000.00 дол., Володимир Клос, Сієтл, Ваш. — 825.00 дол., о. д-р Іван Біланич, Бервік, Па. — 300.00 дол., М. Р. Ковалисько, Гайленд, Н. Й. — 250.00 дол., Укр. Кат. Церква св. Кирила й Методія в Бервік, Па. — 250.00 дол., 125-ий Відділ Укр. Народної Помочі в Клівленді — 250.00 дол., Марія й Іван Галій, Вайнленд, Н. Дж. — 200.00 дол., Стефан Дацько, Бостон — 200.00 дол., Юрій Логин, Гемілтон, Онт. — 200.00 дол., Орест Припхан, Ріджвуд, Н. Й. — 200.00 дол., Стефанія й Дмитро Шевчуки, Клівленд — 200.00 дол., Евфімій і Марія Ярмолюк, Сомерсет, Н. Дж. — 200.00 дол., Володимира, Марія і Теодозія Брикович, Філядельфія — 150.00 дол.

По сто долярів зложили: Олександра Бакович, Христина Блаженко, д-р Єфим Веремчук, о. Юрій Гнатишак, Ольга і Василь Ільчишин, Степан Кавка, Юлія і Василь Кацапир, Марія і Метю Коннелли, Кузьма Миронович, Богданна і Євген Михайлів, Стефан Навозиюк, Петро Новак, Люба Пєкна, Олена і Мирослав Площанські, Ярослав Рибалт, Анна і Роман Слободян, Мирослав Субтельний, Микола Сухий, о. Василь Танчак, Андрій Тропак, Ярослав Хлипняч, Український Центральний Комітет і Відділ УККА в Елізабет, Н. Дж.

Пожертви на Центр Українських Студій в Гарварді можна відтягати від оподаткування.

Чеки виставляти на Ukrainian Studies Fund та пересилати на адресу: Harvard University, Room 208, 1737 Cambridge Street, Cambridge, Mass. 02138.

ЗАКЛИК УККА

МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ — ВИРІШНИЙ МІСЯЦЬ В ЗБІРЦІ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ

Вельмишановні Громадяни і Громадянки!

Наближається кінець 1972 року. Тільки один місяць ділить нас від закінчення збірки Національного Датку. Різні крайові і місцеві збірки фондів відсунули на задній плян справу збірки Національного Датку на 1972 рік. Цей стан мусить негайно змінитися. Щоб Український Конґресовий Комітет Америки міг надалі нормально працювати і продовжувати свою корисну роботу, мусимо скерувати у місяці грудні всю енергію на зібрання Національного Датку.

Є понад всяким сумнівом те, що наша позиція, як окремої етнічної групи в ЗСА на протязі 32-літнього існування УККА, не була б такою, якою вона є сьогодні, коли б не вся ця многогранна робота, що її провів УККА, і в чому допомогли, власне, оті тисячі платників Національного Датку, що рік-річно добровільно виконують свою національну повинність.

Для кожного з нас сьогодні ясно, що все українське суспільство за межами України, в тому і в ЗСА, находиться в дуже тяжкому періоді існування. Минусимо в найближчих роках розв'язати проблеми, які стоять перед нами та до яких зокрема належать:

1. Поширення і поглиблення нашої зовнішньої політичної діяльности, з якою в'яжеться наша публіцистична інформаційна праця, що її ведемо з допомогою наших періодичних і неперіодичних англомовних видань;

2. Скріплення акції в обороні переслідуваних українських культурних діячів в Україні. Русифікація набирає в останньому часі жахливих розмірів. Ми не сміємо мовчати. Про неї мусимо дати докладну інформацію, як державним чинникам ЗСА так і широкому колові громадянства. На українських землях відновлено сталінський терор, який стосується передовсім до українських інтелектуалістів, цього мозку нації, щоб знову на десятиріччя припинити всякий культурний, національний і самостійницький розвиток нашого народу і припізнити час його визволення з-під московської займанщини і большевицького терору;

3. Поширення і розбудова нашої виховно-освітньої системи, забезпечення нашої молоді і дітвори національним вихованням та україноznавчою освітою на можливо найвищому поземі;

4. Наладнання нашої культурної політики та здійснення цілого ряду мистецьких проєктів, без яких ми не зможемо зберегти нашої національної ідентичности, історичної спадщини, що ми її вивезли із землі наших батьків — України;

5. Посилення протестаційної акції з приводу сумної річниці 40-річчя гооду в Україні і 50-річчя постання СССР — нової російської імперії;

6. Зібрання матеріялів у зв'язку з підготовкою відзначення 200-річчя Незалежности З'єднаних Стейтів Америки в 1976 році, які б свідчили про великий вклад української етнічної групи в розбудову Америки.

Всі ці та подані справи вимагають людей до праці і значних фінансових засобів. Одне і друге може дати тільки вся наша спільнота. Входимо в четверте десятиліття праці Українського Конґресового Комітету Америки. Ця праця мусить бути ширша і глибша, як у минулому, і в тій цілі кличемо всіх людей доброї волі до співпраці і жертвенности. Складіть негайно свій Національний Даток, коли Ви ще цього не зробили! Тільки вплата Національного Датку дає моральне право ставити вимоги до УККА. Вам відомо, що єдиним джерелом фінансів УККА і його діяльности є наша жертвенність, яка запевнює повну незалежність в наших діях.

Для Вашої інформації подаємо, що, згідно з рішенням Департаменту Фінансів у Вашинґтоні — Відділ Податкової Служби — з дня 19 травня 1967 року (Internal Revenue Service — T:EP:EO:R:4EBL), Український Конґресовий Комітет є звільнений від податків. Всі вплати Національного Датку, як і інші пожертви або записи, вплачені як до Централі так і до Відділів УККА, можна подавати у Ваших податкових зізнаннях, як вплати на культурно-харитативні цілі.

Ми щиро дякуємо Вам за Ваші дотеперішні пожертви до Українського Народного Фонду і з вірою та довір'ям дожидатимемо Вашого прихильного відгуку на цей наш Заклик.

ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМ. АМЕРИКИ
29 листопада 1972 року.

Помер видатний історик та археолог проф. Петро Курінний

Мюнхен. — 25 листопада тут помер на 79 році життя один з найвидатніших українських археологів та істориків проф. д-р Петро Курінний. Похорони сл. п. П. Курінного відбулися 28 листопада на мюнхенському кладовищі Вальдфрідгоф.

Проф. Петро Курінний народився в 1894 році. За професією — історик, археолог, етнограф і мистецтвознавець. Був ученим секретарем Всеукраїнського Археологічного Комітету, директором Всеукраїнського (Лаврського) Музейного Городка в Києві і рахувався старшим науковим співпрацівником Інституту Археології Академії Наук УРСР. В 1943 році проф. П. Курінний покинув українські землі і з того часу перебував на еміграції в Німеччині. Тут був професором Українського Вільного Університету, співзасновником і головою УВАН в Німеччині, редактором „Українських Збірників", видаваних Інститутом для вивчення СССР у Мюнхені. Він був також дійсним членом НТШ. Важливіші його публікації стосуються пам'яток трипільської культури.

Залізничний страйк на Лонґ Айленд продовжується

Ню Йорк. — Страйк неоперативних службовців на залізничній лінії Лонґ Айленд, що почався 30 листопада, спаралізував пасажирський рух між Лонґ Айленд та Мангеттен. Внаслідок страйку понад 90 000 осіб, які щоденно користуються залізничним транспортом, мусять тепер доїздити до Ню Йорку або власними автами або автобусами, що у свою чергу значно завантажило вулиці міста. Страйкуючі залізничні службовці домагаються 36% підвишки у заробітній платні.

Вілліям Роджерс залишається державним секретарем ЗСА

Вашинґтон. — Інформації про неминуче уступлення секретаря Вілліяма Роджерса не справдилися. Президент Ніксон повідомив, що Роджерс на далі залишається на становищі державного секретаря, щоб забезпечити „безперервність" американської зовнішньої політики. Зміни, однак, наступили на посадах заступників державного секретаря. На першого заступника Президент назначив дотеперішнього заступника секретаря оборони, Кеннета Раша, який колись був професором президента Ніксона на правничому факультеті. Другим заступником став Вілліям Портер, який саме тепер веде переговори з Північним В'єтнамом у Парижі, а третім — Вілліям Касей, президент Комісії для справ цінних паперів та біржі. У віданні В. Портера буде відділ політичних справ, а у віданні В. Касея відділ економічних справ. Той факт, що В. Роджерс залишається державним секретарем ЗСА на найближчий час, а можливо на повну каденцію президента Ніксона, загально оцінюють, як тенденцію Білого Дому мати повну і безпосередню контролю над зовнішньою політикою ЗСА.

Державний секретар Вілліям Роджерс

Очевидно, з цим в'яжеться роля Генрі Кіссінджера, асистента Президента для політичних справ, який і на майбутнє буде займати ключеву позицію у процесі формулювання американської зовнішньої політики. Окрему і важливу ролю відограватиме в державному секретаріяті, як інформують, В. Касей, який відповідатиме за міжнародну економіку. Президент Ніксон прив'язує велику вагу до питання активної співучасти ЗСА у міжнародному господарчому житті і хоче бачити Америку впереді на шляху господарського суперництва з іншими державами.

Шефи штабу збройних сил ЗСА підтримують перемир'я у В'єтнамі

Вашинґтон. — Президент Ніксон перевів нараду із шефами штабів трьох родів збройних сил і вони солідарно заявилися за таке перемир'я у В'єтнамі, як його Г. Кіссінджер устійнив із представником Північного В'єтнаму. Генрі Кіссінджер взяв також участь у тій нараді в Білому Домі. Він мав відлетіти до Парижу в суботу 4 грудня ц. р., щоб від понеділка 4 грудня відновити наради з уповноваженим речником Північного В'єтнаму, Ле Дуком То. Кіссінджер заявив журналістам, що коли 26 жовтня ц. р., коли-то він виявив узгіднення з в'єтнамськими комуністами 9 точок щодо перемир'я і політичного замирення, поладнано з комуністами всі справи на 90 відсотків, – то тепер, мовляв, поладнано їх вже на 95 відсотків і малощо вже залишається до остаточного узгіднення. Водночас пресовий секретар Президента, Роналд Зіґлер, заявив, що надалі не буде проголошувань про відкликування військ із В'єтнаму. На 1 грудня ц. р., згідно з давнім проголошенням, залишилось у Південному В'єтнамі лише 27.000 військовиків. Їх відкличуть відтіль до 60-ох днів після підписання з комуністами перемир'я. В останньому тижні не згинув ані не був ранений у В'єтнамі ані один американець. Президент Р. Ніксон прийняв у четвер 30 листопада ц. р. вдруге спеціяльного висланника південно-в'єтнамського президента Нгуєна Вана Тіє, Нгуєна Фу Дука. Попереднього дня конферував із ним три і пів години, а в четвер розмовляв тільки пів години. Газети твердять, що Ніксон ще раз заявив тому південно-в'єтнамському діячеві, що він, Ніксон, рішений підписати договір про перемир'я у В'єтнамі у тій редакції, як її устійнить Кіссінджер з комуністами, та ще раз передав НгуєновіВанові Тіє заклик — не робити дальших труднощів. Газети твердять, що Нгуєн Ван Тіє також рахується з цією конечністю і підготовляє новий уряд на час після підписання перемир'я, із включенням до уряду деяких членів теперішньої опозиції, також антикомуністів.

Брежнєв заповідає зменшення збройних сил в Европі

Будапешт. — При нагоді свого перебування на Угорщині, генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв публічно підкреслив задоволення совєтського режиму з розвитку міжнародної політичної ситуації, а зокрема з ситуації в Европі, яка находиться напередодні загальної конференції для питання безпеки з участю членів НАТО та Варшавського пакту. Політична атмосфера в Европі настільки поліпшилася, говорив Брежнєв, промовляючи на зборах угорських сталеварних робітників поблизу Будапешту, що існують передумови для скорочення збройних сил в Европі без ніякої загрози для будь-якої сторони. Як відомо, держави-члени НАТО виступили з пропозицією про обопільне обмеження збройних сил, але досі від членів Варшавського пакту, а зокрема від СССР, не було ніякої відповіді. Заяву Брежнєва оцінюють як посередню відповідь на західню ініціятиву, вважаючи, що СССР і всі його сателіти є приготовані таку ініціятиву підтримати і почати конкретні розмови щодо обсягу обмежень збройних сил в Европі. Інформують, що такі розмови почнуться вже під кінець січня 1973 р. і проходитимуть паралельно з переговорами в Гельсінках, які саме тепер ведуться. Уряд СССР запропонував відбути Европейську конференцію безпеки в червні наступного року. У тому ж часі закінчено б переговори в справі обмеження збройних сил в Европі. У своїй промові до угорських робітників Брежнєв дуже позитивно оцінив усю дотеперішню внутрішню і зовнішню політику комуністичного угорського режиму Яноша Кадара, який прийшов до влади після здушення совєтськими військами угорського повстання в 1956 р. Брежнєв відзначив, що з уваги на сміливу і підприємчиву політику Кадара Угорщина досягнула найвищого серед східньоевропейських держав життєвого стандарту.

Акад. А. Сахаров виступив на оборону засудженого в Україні д-ра С. Ґлузмана

Москва. — За одержаним із дисидентських кіл повідомленням, в СССР поширюється самвидавним шляхом відпис відкритого звернення голови московського комітету оборони прав людини молодого совєтського акад. А. Сахарова, написаного в обороні засудженого на ув'язнення й заслання молодого совєтського психіятра з України д-ра С. Ґлузмана. У своєму зверненні акад. Сахаров стверджує, що д-ра Ґлузмана засуджено на сім років ув'язнення в таборах суворого режиму і три роки заслання за статтею 62-го Кримінального Кодексу УССР, тобто за „пропаґанду з метою підриву совєтського ладу", не зважаючи на те, що для такого засуду не було ніяких законних підстав. Д-р Ґлузман мав бути одним із авторів анонімної позаочної експертизи в справі ген. Григоренка, в якій виявлено безпідставність офіційної експертизи каґебівських „лікарів-психіятрів", на основі якої Григоренка тримають уже третій рік у психіятричній лікарні. Ствердивши, що д-р Ґлузман був засуджений за професійну чесність, акад. Сахаров закликає лікарів - психіятрів усього світу стати на його оборону і вимагати негайного розгляду усіх фактів психіятричних репресій в СССР.

На Паризькій конференції про В'єтнам заперечено песимізм преси

Париж. — У четвер 30 листопада ц. р. відбулося 168 з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам. Комуністичні представники повторювали давні стереотипні жалі, що американська сторона не підписала тексту договору про перемир'я, як його в минулому місяці узгіднили Генрі Кіссінджер з представниками комуністів та що Америка свідомо „саботує мирові зусилля" комуністів, щоб продовжувати свою „імперіялістичну війну". Речник делеґації Південного В'єтнаму заявив, що коли тільки Північний В'єтнам погодиться відкликати з Південного В'єтнаму свої реґулярні війська, то справа перемир'я і миру буде негайно поладнана. Південно-в'єтнамські старшини обраховують число північно-в'єтнамського комуністичного війська на Півдні на круглo 300,000, — американські військові фахівці твердять, що того комуністичного війська є найвище 145.000. Голова американської делеґації Вілліям Портер з притиском заперечував песимістичні голоси преси щодо перемир'я у В'єтнамі.

Індія старається поліпшити свої взаємини з Америкою і Китаєм

Ню Делі. — Індійський міністер закордонних справ Сваран Сінь заявив наприкінці дводенних дебат в індійському парляменті про закордонну політику, що Індія і ЗСА мають багато спільних рис та інтересів і що нема причин, чому між тими двома державами не можуть бути приязні відносини. Названий індійський державний муж, зробивши різні компліменти на адресу „великого американського народу", вказав на вірність демократичним принципам в ЗСА й Індії та спільну віру в потребу індивідуальної свободи і людської гідности. Як найбільшу перешкоду у зберіганні в минулому гарних відносин з Америкою Сваран Сінь вказав на американські достави зброї для Пакістану, які були найбільшим джерелом пакістанської „агресивности". Америка, мовляв, повинна визнати, що Індія є „домінуючою" державою у Південній Азії та не повинна дивитись на Пакістан, як на противагу до Індії. Америка, казав він, повинна визнати „нові реальні вартості" в Південній Азії, а тоді можна буде не тільки нормалізувати відносини між ЗСА і Індією, а й поставити їх на базу співпраці і приязни.

В Нюарку помер о. Юліян Кочержук

Нюарк. — У четвер 30-го листопада ц. р. тут помер на 84-му році життя та на 57-му році священства відомий наш душпастир і громадянин, колишній капелян Українських Армій св. п. о. Юліян Кочержук, осиротивши велику ближчу і дальшу родину. Панахида за спокій душі Спочилого буде відправлена в похоронному заведенні Литвина і Литвина в суботу, 2-го грудня, о год. 8-ій вечора, священичий парастас у церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку в неділю, 3-го грудня о год. 8-й вечора, а єрейські похорони відбудуться в понеділок, 4-го грудня о год. 9:30 рано з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку на цвинтар Ґейт оф Гевен у Випані, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

СЕМІНАР УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В суботу і неділю, 2-3 грудня відбудеться тут в приміщенні Українського Інституту Америки семінар української вільної політичної думки, як частина Конґресу української вільної політичної думки, підготованого українськими політичними партіями УРДП, УНДО та ОУН. На дводенному семінарі в Ню Йорку прочитають свої доповіді: проф. І. Лисяк - Рудницький, („Шляхи розвитку новітньої української політичної думки"), проф. О. Федишин (Програма Української Революційно-Демократичної Партії"), проф. Є. Пізюр „Консервативна ідея і її місце в українській політичній думці"), мґр В. Жовнір („Програма Українського Національно-Демократичного Об'єднання"), мґр Р. Ільницький („Становище ОУНз до сучасної політичної ситуації в Україні"). В обидва дні праці семінара починаються о год. 1:30 по полудні.

ПРОФ. Д-Р К. САВЧУК ДОПОВІДАВ В УНУ

Ню Йорк. — 18-го листопада ц. р., тут в Літературно - Мистецькому Клюбі в циклі доповідей Українського Народного Університету доповідав проф. д-р Константин Савчук на тему „Багатогранність руху спротиву в Україні". Від імени управи УНУ д-р О. Соколишин привітав приявних і представив прелеґента. Проф. д-р К. Савчук — викладач історії Східньої Европи і совєтської закордонної політики в коледжі св. Петра в Джерзі Сіті. 30-го грудня ц. р. в УНУ буде влаштований панель з участю трьох доповідачів, на тему „50-ліття СССР".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наша постійна повинність

Як кожна людина індивідуально має постійні повинності, щоб втримати себе при житті і здоров'ю, так і кожна людська спільнота мусить виконувати такі постійні повинності, як, наприклад, щорічна заплата державного податку, бо без того не могла б існувати суспільно-державна структура. До таких постійних і необхідних повинностей кожного члена нашої американсько - української громади належить і щорічна вплата свого Національного Датку до Українського Народного Фонду, що існує при Українському Конґресовому Комітеті Америки.

Згадуємо це, бо кожного року маємо ще додаткові й принагідні повинності того самого порядку — наші пожертви на добрі цілі. В цьому році такою наглою і одною з найбільших повинностей в історії українців Америки є збірка фондів на завершення Центру Українських Студій в Гарвардському університеті. З признанням і навіть подивом треба згадати, що з цієї повинности наша громада майже безприкладно вив'язується, склавши досі на ту велику ціль уже майже півтора мільйона долярів, з того кругло двісті тисяч за останніх шість тижнів. Це дає велику і оправдану надію, що ця наша принагідна повинність буде блискуче виконана і нею ми запишемо в наших аналах одну з найсвітліших сторінок нашої історії.

Проте, виконуючи з дотеперішньою і ще більшою жертвенністю цю нашу принагідну повинність, ми не сміємо забувати і про ту постійну повинність, що нею є щорічна вплата нашого Національного Датку до Народного Фонду УККА. Саме в цій справі звертається до всіх наших громадян Екзекутива УККА окремим закликом, текст якого надрукований на іншому місці в цьому числі. Гаряче закликаємо наших громадян, щоб відкрили не тільки свої серця, але й свої кишені на цей заклик. На це нас, щонайменше більшість з нас, стати. Висилаючи чи передаючи нашу щедру пожертву на Центр Українських Студій в Гарварді, не забудьмо при цій нагоді і про нашу постійну повинність, наш Національний Даток до Народного Фонду УККА. Спільнота може вповні жити і розвиватися тільки тоді, коли вона виконує всі свої повинності, принагідні і постійні. Світла сторінка, яку тепер записує наша громада своїми пожертвами на Центр Українських Студій в Гарварді, буде ще світліша, якщо вона рівночасно виконає прикладно і цей свій постійний обов'язок відносно Народного Фонду УККА.

На осуд історії

Ні для кого не є таємницею, що до однієї з дуже темних сторінок історії другої світової війни належить домовлення між урядами СССР, ЗСА і Великої Британії про насильну репатріяцію совєтських громадян, які у висліді воєнних дій опинились на терені Німеччини чи Італії. Виконуючи це домовлення, як тільки закінчилася війна і були встановлені окупаційні зони, військові управління західніх альянтів в окремих зонах почали згромаджувати совєтських громадян в спеціяльних таборах, які знаходилися у віданні совєтських чинників, звідки їх вивозили до СССР. Західні альянти зовсім не цікавилися тим, чи колишні совєтські громадяни хочуть повертатися до СССР, бо у випадку совєтських громадян не зобов'язувало право азилю. Згідно з бажанням Сталіна, на яке згодилися Черчілл та Рузвелт, західні держави не мали навіть права давати охорону совєтським громадянам.

Наслідки цього трагічного домовлення були жахливі. Десятки тисяч чоловіків, жінок і дітей були передані в руки совєтських місій, за якими скривалися чинники НКВД та горезвісного СМЕРШ'у. Замість повороту втікачів у рідні сторони, совєтські власті транспортували їх відразу на заслання, на непосильні роботи у концтаборах, а інших просто фізично ліквідували. У багатьох в пам'яті ще події у баварському містечку Кемптоні, де люди поповняли самогубство, щоб тільки не попасти у руки совєтських людоловів. У пам'яті жахлива доля козацьких військових частин, які здалися британцям в Італії, а яких британці передали на смерть в руки большевиків.

Все це була так звана „операція Кілгол", з якої документи по сьогодні зберігаються Пентаґоном. Британський уряд, здаючи собі справу з трагічної ваги цих документів, робить ввесь можливий натиск на військові кола ЗСА, щоб вони не згодилися оприлюднити даних про „операцію Кілгол".

Все таки правда про ті часи не повинна бути захована. Можна тільки привітати ініціятиву професорів Лева Добрянського, Бертрама Вольфе, Джуліюса Епстейна, які вживають заходів, щоб врешті світ дізнався правду про злочин, жертвою якого впали тисячі й тисячі людей.

Найвищий час, щоб з „операції Кілгол" знято заслону, і найвищий час, щоб ті, хто приклав рук до цього нелюдського вчинку, знайшов належний осуд історії.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

„БРУДНИЙ РЕКОРД"

У той час, коли головні кандидати відлетіли в теплі краї відпочивати після виборчої кампанії 1972 року, країна — за традиційною фразою — починає „лікувати рани", завдані тією кампанією. Бо немає сумніву, що виборча кампанія, особливо за здобуття Білого Дому, завдає моральні рани країні, політичним партіям і самим кандидатам, байдуже: переможцям чи переможеним. З перебігу кампанії, із заяв кандидатів та їхніх кампанійних менаджерів, часто з пресових тверджень виборець неначе поставлений був перед питанням: не котрий кандидат ліпший, але котрий гірший, власне котрий менше нерозумний, нечесний, запроданий якійсь групі, замотаний у корупцію і т. д. Десь заховався за хмарами обвинувачень ідеальний або ідеалізований образ національного провідника з широкими візіями на проблеми і зобов'язання, з прикметами розуму й духа, які якнайкраще ґарантували б відповідальне здійснювання „національної цілеспрямовности" („нешенел перпес"). Партії з їх виборчими кличами зійшли до оборонців малих, щоденних інтересів окремих груп чи економічних або соціяльних з'єднань, і — йдуть закиди — не вагаються вживати інтриґ, підкупств, підслухів, наклепів, злодійських вломів і подібних неетичних, а то й кримінальних засобів.

Може найголоснішою і найбільш типовою для останньої кампанії була т. зв. афера Вотерґейту в Вашинґтоні. Вотерґейт — це комплекс наймодерніших і найбільш престижевих мешкальних комплексів над Потомаком, до речі, збудованих з інвестицій Ватикану. Там мав свою кватиру Демократичний виборчий Комітет. І ось столична преса принесла в жовтні виборчого року інформацію про широку сітку шпигунства з підслуховими апаратами, шантажів, інтриг і т. д., яку начебто вели республіканці з Комітету за вибір Ніксона і яку мали фінансувати із секретного виборчого фонду Республіканської партії, що ним завідував колишній міністер правосуддя Мічелл. Поліція затримала кількох людей, які вломилися в кімнати Демократичного комітету, щоб забрати різні кампанійні документи. Були закиди, що республіканці слідкували за демократичними кандидатами і їх приватним життям, підробляли листи нібито від кандидатів, які їх мали компромітувати, пускали в пресу фальшиві, нібито конфіденціональні інформації, посилали провокаторів на демократичні конвенції і т. п. Сен. Москі мав бути особливою ціллю напастей (кажуть, що республіканці хотіли, щоб кандидатом вийшов МекҐоверн, якого сподівалися легше побороти). Він закидав, що проти нього велася „систематична кампанія саботажів", що пропадали його документи, що нібито його прихильники викликали ночами людей телефоном, що факсиміле його фірмових коверт вживали для розсилання компромітуючих листів і т. д. Навіть цей відомий інцидент напередодні правиборів в Ню Гемпшірі, що довів до емоційного, зі сльозами, вибуху Москі, ніби був спровокований республіканцями. Республіканці назвали ці закиди „колекцією абсурдів". Але все таки ЕфБіАй вмішалася в справу і сам Президент висловив бажання дослідити правдивість закидів. Справа й досі не закінчена. Але напередодні виборів вона могла мати чималий вплив на їх вислід.

Тому, що „брудна кампанія" стала небезпечним звичаєм ще з попередніх виборів, у Вашингтоні засновано Комітет для чесної виборчої практики, Інк., який підписують добровільно кандидати. Це — приватна ініціятива людей обох чи радше всіх партій. Комітет приймає скарги на ламання кодексу і старається передати справу за згодою обох сторін Американській Арбітражній Асоціяції для дослідження та видання осуду. Але насправді мало справ опиняється в цьому арбітражному суді. Наприклад, республіканці відмовилися передати справу „Вотерґейт" на арбітраж, бо вона була вже в суді.

Комітет для чесної виборчої практики побоюється, що нечесна виборча кампанія прибирає таких розмірів і таких форм, що це може „завдати шкоди всій нашій політичній системі". Під час кампанії 1972 р. Комітет дістав поважних скарг з обох партій та від незалежних кандидатів на 25 відсотків більше, як у 1970 році і більше як у попередніх виборчих роках. А саме, коли в виборах 1966 р. було 68 скарг, в 1968 — 67, а в 1970 — 66, то в 1972 році це число підскочило до 84. З цього числа було вісім з президентської кампанії, п'ять з сенаторської, шість з губернаторської, а решта з боротьби за місця в Палаті Репрезентантів. В сумі цьогорічна виборча кампанія поставила рекорд „брудности". Одна з цікавіших причин для скарги: деякі демократичні кандидати нарікали, що їх опоненти зв'язують їх з їхнім же демократичним президентським кандидатом — МекҐоверном, таким чином псуючи їм репутацію.

Оці надужиття, підступи і наклепи — це ті „рани", які прийдеться тепер ліквідувати в нації, щоб їхні патологічні наслідки не діяли в часі, коли треба приступати до біжучої, буденної праці в адміністрації чи законодавстві країни. Прийдеться їх лікувати забуттям, приспанням пристрастей і творенням нових візій. Але здається, що з усіх цих ран найглибша і найбільш небезпечна, яку трудно вилікувати, це та, що довела громадянство в його масі до толерування такого стану, до мовчазного сприймання низьких виборчих засобів, як необхідного явища демократичного процесу селекції „найкращих" на провідні й відповідальні становища в нації. І це певне: такої рани не можна вилікувати політикою, бо вона має не політичний, а етичний характер, і тому засобів її лікування треба шукати в ділянці суспільної етики й моралі.

юст.

О. Гайський

ЧИТАЮЧИ „РАХУНОК, ЩО ЗБІГАЄ ВНИЗ"...

Славити Бога, є в нас тонкі спостерігачі життя, а при тому мистці пера, які з різних нагод годують нас на сторінках преси своїми елегійними етюдами. Спомини з Батьківщини, зів'ялий соняшник чи прив'ялий затурканий „бос" з американської фабрики — все втішається пильною увагою, глибокою аналізою і теплом батьківської опіки в цих наших співців настрою.

Тільки чудодійний духовий здвиг, що проходить довкола них у рідній громаді, не доходить їхньої уваги...

Коли на початку 30-их років тодішній німецький міністер закордонних справ Тревіранус заговорив про ревізію німецько - польського кордону, польські газети були сповнені репортажів і етюдів про те, як іде грошова збірка серед поляків на вивінування підводного човна з назвою: „Відповідь Тревіранусові". Коли ж тепер Москва „указами" Брежнєва та руками Погружальських і опричників КГБ нищить українство та його пробойовиків, а люди, гідні назви політичних еміґрантів, відповідають на це українобивство в Краю намаганнями встановити на американському науковому Олімпі видний і чутний на ввесь світ Гарвардський Центр Українських Студій, — наші майстри пера і співці настрою мовчать... Навіть кричущий своїми цифрами „рахунок униз (чи рахунок, що збігає вниз) ГЦУС" не удостоюються їхньої уваги. Чи не тому, що вони звикли співати тільки про мрії, отже, про... ніщо?

∴

Для нас цей духовий здвиг — найрадісніше з'явище в житті - історії української діяспори, найвдячніше поле психологічних дослідів і найкраща симфонія дії модерних українських людей, поза Україною сущих.

Читаючи в „Свободі" згаданий „рахунок униз ГЦУС", спостерігаючи, як під теплом свідомости та гарячо люблячих серць щоденно на багато тисяч долярів розтоплюється потрібна для сплачення третьої катедри українознавства в Гарварді грошова сума, серце під горло лізе від зворушення, „що ми вже не ті, що колись"..., що ми, нарешті, перестали „святочно кадити" тіням предків за їхні великі діла — і почали перевіряти, які „великі" наші діла; що ми кинули міряти патріотизм фразами й декляматціями — а почали міряти його працею і грошовою жертвою для побудови ковчега українства в діяспорі; що колись ми не зуміли зібрати навіть „від родини по дві картоплини" — а нині збираємо мільйони долярів на тількищо названу ціль; що колись кожний орієнтувався на сусіда, чи і скільки той дасть, — нині свідомі селяни й робітники, емерити і вдови, інваліди й каліки дають удесятеро і всотеро більше, ніж можуть, щоб надолужити за багатьох несвідомих інтеліґентів і багатіїв, які не хочуть дати...

∴

Блаженні ті, яким дано бачити очима душі ту чудову симфонію п о в новартісної праці повновартісних людей: збирачів грошей на Фонд Катедр Українознавства для Гарвардського Центру Українських Студій і жертводавців на цю саму ціль, які „враз з серцем щирим несуть офіру".

Німецький філософ говорить про „горішніх десять тисяч" людей, на яких і якими стоїть суспільство. У нас є їх, на обліку ФКУ, вже сім тисяч. І буде напевно десять і більше.

Перераховуючи цю цифру (жертводавців ФКУ) на цифру фронтових вояків, це дає силу, яка так звані „полчища Муравйова" під Крутами могла б змести й зробити з Крут тріюмфальний другий — на цей раз чисто українського видання — Конотіп.

Хай Бог простить мені порівняння збройної воєнної розправи з акцією цивільних людей у діяспорі, — але в площині реальних умов життя та боротьби за життя таке порівняння витримує критику. Хіба самовідречена праця збирача на Гарвардський Центр Українознавства чи іншу подібну ціль, та жертва гроша збоку громадянина є щось інше, як звичайний варіянт - відміна фронтової боротьби — тієї самої, яку на воєнних фронтах вели українські військові формації?.. Читаючи в „Свободі" гарвардський „рахунок, що збігає вниз" ми розглядаємо кожного, хто дефілює в цьому списку жертводавців, як вояка на доступному тут для нас фронті війни України проти віковічного ворога — як еволюцію й революцію від пораженицьких Крут до тріюмфального Конотопу.

∴

Передбачаємо, як за голови хапаються від таких слів ті наші люди, які самі не дають і інших намовляють не давати грошей на ФКУ-ГЦУС; які видумують всякі можливі причини і притичини — від вимог ставити Америку дибки в справах американських законів, аж до видумок, фальшувань та інсинуацій — все з метою завалити наш Гарвардський Центр. Але в ім'я чого ці люди так метушаться?

Навіть, якби вони мали на приміті якийсь конкуренційний еквівалент Гарварду — н а в і т ь тоді українські люди з українським політичним розумом не повинні б виступати проти ГЦУС, знаючи, що: 1. Гарвардський Центр Українських Студій в опінії американського й неамериканського світу втішається маркою фундації цілої української спільноти в ЗСА, — а тому провал такої справи був би зайвим доказом, що українці таки „нездібні до правління", бо не вміють спільно нічого створити; 2. є кому валити українські починання і без них, українців, — чому б допомагати ворогам у цій неславній роботі?..

Але опоненти нашого Гарвардського Центру нічого позитивного на приміті не мають, бо якби щось мали, то виступили б з чимось конкретним перед громадою. А раз воно так, то це значить, що вони борються не за те, щоб у нас щось було, а за те, щоб у нас нічого не було...

З таким наставленням і „цілеставленням" наші суперники хіба не розчаруються, що представники народугнобителя України за взір праці й жертвенности поставили не їх, а робітників і жертводавців ГЦУС.

∴

Слідом за таким вирізненням збоку американських росіян пішла передвиборча похвала українцям, як „великому народові", збоку президента Ніксона. Навіть якби така заява була висказана не перед, а після виборів, вона не заколисала б нас до бездільности чи сповільнення темпів праці.

Ми занадто добре знаємо, що великість народів чи громад міряється виключно великими ділами.

Нам сон з очей зганяє заява чужинецького вченого, мовляв, „історія України — це історія невикористаних нагод"...

Гарвардський Центр Українських Студій ми відчуваємо як таку історичну нагоду для американських українців. І ми віримо, що — з допомогою Бога та повновартісних українських людей — ми цим разом вповні використаємо цю велику нагоду.

***БАТЬКИ!** Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!*

З НАШИХ БУДНІВ

БІЛИЙ СПОКІЙ

Коли маестро Михайло Мороз, обвантажений творчим доробком літа й осени, вертається з гантерських гір до свого „замку" на Стетен Айленді, то це видимий знак, що наближається зима і ось-ось завітає вже до нас св. Михайло на білому коні. Це ж бо відома річ, що наш незрівнянний пейзажист не сходить з бойових позицій і штурмує шпахлею природу, аж доки йому руки з холоду не закоцюбнуть, доки перший сніг з інеєм не припорошить голови мистця.

Поет Богдан Нижанківський назвав такий перший сніг — „білий спокій". А в народній пісні співається, що „в місяці іюлі випала пороша". Якась дивно-рання зима мусіла тоді навістити нашу Степову Гелладу, що вже у липні місяці порошило снігом. Втім, тут діло було не в тому, що випала пороша, а в тому, що „дід бабу полюбив, бо баба хороша..." Так чи так, коли порошить снігом, то це ще поезія і білий спокій, та коли сніг „навалить з неба", а ще й до того зірветься шура-бура, тоді білий спокій обертається в білу смерть...

Такі якісь мелянхолійні думи-мислі промигнули в голові, коли раптом до мого вікна забилися стривожено зірчасті клапті першого снігу. Вітер-гільтай пригнав цей білий ясир невідомо звідки і, посвистуючи арканом, пігнав геть, невідомо куди. А ці сніжинки-полонянки, що впали, знесилені, на брудні груди тротуару, щезли під колесами автомобілів швидше, ніж долетіли до негостинної Землі.

Це пригадало мені пригоду ще маленької тоді, бо тільки 4-літньої дівчинки Олюсі, яка 15 років тому приїхала зимою з батьками з теплих країн Південної Америки, де ніколи не порошить снігом і якого вона, Олюся, на очі не бачила. Літак приземлив на Інтернаціональному летовищі, що тепер носить ім'я покійного президента Джона Кеннеді. Велетенне поле стояло вкрите гимось сріблисто-білим, що його мала Олюся навіть і не знала як назвати, тож не диво, що згудоване дитинча спитало:

— Мамусю, чи ми приїхали в казку?..

І дуже потім дивувалася й сумувала, що по такому гомусь білому і прекрасному люди відважуються ходити, топчуть його бутсами, обертають в горну кашу...

Так обірвалася казка, заледве погавшись.

І к е р

Оцінка сучасної літератури

У Києві відбулася зустріч науковців і письменників, на якій академік Микола Амосов, котрий теж є письменником, сказав про сучасну літературу в Українській ССР: „Прочитаєш сотню посередніх книг, а сто першої вже не захочеш. Багато письменників пише про одне й те ж саме, в одному й тому ж стилі. Подекуди одні й ті ж типи героїв переходять з книги в книгу". Академікові опонував Д. Павличко, який сказав, що академік забув про велике серце, а говорив тільки про техніку і її досягнення. Згадуваний академік М. Амосов радив „шукати нових форм, створювати нові жанри, які несли б більше інформацій". („Молодь України" з 21 листопада).

Люба Галібей

ДО ПРОБЛЕМИ ДВОМОВНОСТИ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

(1)

Ще кількадесят років тому в американськ о м у суспільстві майже неподільно панувала теорія „перетоплюючого кітла" (мелтінґ пот) з усіми її другорядними додатками, які придушували всі прояви етнічних окремішностей включно із мовною свободою. Тепер у цю теорію не вірять, мабуть, і найбільші співробітники її творців. Одначе, другорядні її впливи на американське суспільство видно все ще й сьогодні. Одним із таких небажаних залишків є просування теорії, що вживання не англійської мови неґативно впливає на успіхи людини в житті, а якщо йдеться про шкільництво — на поступи дитини в опануванні англійської мови.

Протягом кільканадцятьох років учительської практики в парохіяльній школі в Джерзі Сити мені доволі часто доводилося чути завваги, що вживання української мови вдома й поза школою неґативно впливає на поступ дітей у вивченні англійської мови. Такі завваги чула я від американців, від українців, а також від деяких учителів школи. Мені тяжко погодитися з таким твердженням, бо мій досвід у навчанні дітей вказував на щось зовсім протилежне. Я завважувала постійно кращі успіхи тих дітей, які добре володіли українською мовою. І тому, коли мені прийшлося вибрати дисертаційну тему в часі моїх ґрадуаційних студій, я вирішила підійти до цього питання з наукової точки зору.

Мій задум знайшов схвалення професорського складу стейтового коледжу в Джерзі Ситі, і я вибрала цю проблему темою своєї маґістерської праці. З вислідами її хочу познайомити українську громаду в ЗСА, бо думаю, що вони цікаві не лише для поодиноких людей, але й для цілої української спільноти в Америці. Крім цього наведу ще погляди деяких американських учених, які також цими чи подібними проблемами займалися.

Заголовок моєї праці в українському перекладі звучить: „Вплив знання і вживання української мови в родинному домі на поступи дітвори в науці", або у вільному, але докладнішому перекладі: „Як українська дитина, яка знає і вживає українську мову, буде вив'язуватися в науці в англомовній, американській школі".

Моя праця складається із п'ятьох частин: 1) Ствердження важливости проблеми; 2) Перегляд прочитаної на цю тему літератури; 3) Джерела й способи зібрання інформацій; 4) Висліди досліджень; 5) Висновки.

Студія включає також порівняльні таблиці й зіставлення та інші дослідні матеріяли.

Щоб дослідити, який вплив на умовий розвиток дитини має знання і постійне вживання двох мов, треба було провести порівняльну студію над дітьми одномовної групи, що їх розговірною мовою була лише англійська, і двомовної групи, яка користувалася українською і англійською мовами. Я зібрала у п'ятій клясі школи свв. Петра й Павла в Джерзі Сити 12 одномовних і 12 двомовних або українських дітей, над якими можна було провести студію від першого до п'ятого року навчання. Підставовою базою цього підібрання був рівень їхньої інтеліґентности, т. зв. „АйКю", із першої, а потім четвертої кляси. Для кожної дитини в англомовній групі підібрано рівного інтеліґентністю партнера із двомовної (української) групи. Отже, загальний, пересічний рівень інтеліґентности української або двомовної групи і англомовної групи на час першої кляси був ідентичний — 112. На час 4-ої кляси цей рівень уже не був ідентичний ,але все ж таки дуже близький: 116 для одномовної групи, 117 для двомовної.

Треба підкреслити, що більшість дітей одномовної групи, крім вживання української мови в родині, були піддані під вплив українського середовища поза родинними домами, беручи активну участь у молодечих організаціях Пласт і СУМА. Це, очевидно, означає, що вживання англійської мови було в дальшому обмежуване в їхньому щоденному житті.

Як вив'язалися діти обох цих груп у „спелінґу", читанні англійською мовою, у знанні й уживанні американських слів і зрозумінні прочитаного? Які осяги у володінні англійською мовою мала кожна із цих груп у 5-ій клясі? Відповідь на це дав стандартний т. зв. „Каліфорнія Рідінґ Тест, Форм 3", заряджений у 5-ій клясі в школі свв. Петра й Павла в Джерзі Ситі. Він виявив ідентичний загальний вислід поодиноких груп 6.0. Це означає, що позем володіння англійською мовою був добрий на перший місяць 6-ої кляси для дітей так українських, як і англомовних.

Коли брати докладніше ці висліди, то вони виглядали б так: учні одномовної групи діставали денно вищу загальну оцінку із зрозуміння прочитаного (компрегеншен) 6.1, однак дещо нижчу із знання слів (вокабуляри) 5.8. Натомість двомовна (українська) група мала дещо вищий осяг із словника 6.0, але дещо нижчий із зрозуміння прочитаного. Однак, у загальному висліді обидві ці групи втрималися на однаковому поземі.

Цією порівняльною студією я підтвердила ще раз, що вживання української мови не має неґативного впливу на поступи дітей у вивченні англійської мови в клясах від 1-ої до 5-ої. Очевидно, що кожний ознайомлений із науковими працями здає собі справу з того, що ця студія є замалою, щоб на ній спирати ці теорії. Ширшої студії я не змогла перевести з огляду на брак матеріялів, даних на терені згаданої вище школи про дітей одномовних і двомовних. Проте, ця студія повинна бути цінна тим, що вона є не першою в цьому напрямі, а радше черговою ланкою у подібному ланцюгу, а для української спільноти тим, що вона, мабуть, перша, що займається проблемою українських дітей.

Дослідженням проблеми двомовних дітей цікавляться багато педагогів по цілому світі. Всі вони в меншій чи більшій мірі приходять до подібних висновків, що знання і вживання двох, а деколи й трьох чи чотирьох мов не лише не шкодить, але, навпаки, в загальному розвитку дитини помагає і сприяє кращому володінню урядовою чи державною мовою. І так, наприклад, у ЗСА д-р Джек Кіттель в 1963 році провів докладні дослідження над групою бл. 100 двомовних дітей в Ню Йорку. Він порівнював процес розвитку учнів від 1-ої до 8-ої кляси. На підставі своїх досліджень Кіттель стверджує, що хоч двомовна дитина десь аж до 4-ої кляси має деякі труднощі, щоб нормально вив'язуватися на рівні із англомовними учнями, ця сама дитина переборює ці труднощі після 5-ої кляси і має не лише такі самі, але навіть кращі поступи в науці, як одномовні діти. На його думку, знання і вживання другої мови має корисний вплив на вивчення англійської мови.

Проф. Рут Странґ також займається проблемами двомовної дитини. У своїй праці з 1963 р. п. з. „Мовно пошкодовані", „Вивчання англійської як другої мови" він пише, що нормальна (пересічна) дитина передшкільного віку легко вивчає іншу мову. І так, ця дитина може навчитися одної мови від своєї матері, другої від свого батька або старших братів чи сестер. Ця здібність до легкого засвоєння мови триває приблизно до 11-го року життя. „Слід було б із цього скористати", — заохочує ця добре знана в педагогічних кругах американська вчена.

(Закінчення буде).

НАГЛА І НЕВІДКЛАДНА СПРАВА — УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ! НА ВСТАНОВЛЕННЯ ТРЬОХ КАТЕДР ПОТРІБНО $1,800,000.00; ДОСІ ВПЛИНУЛО — $1,451,545.00; ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ ЩЕ ТРЕБА ЗІБРАТИ $348,455.00

ПАМ'ЯТІ ПАВЛА МАРКА

10-го листопада ц. р. помер у Ню Йорку майстер столярства і власник фірми „Савнд Фирнічер Ко." Павло Марко. Він був активний діяч УНС, організатор членів і представник на конвенціях Союзу.

Протягом більше як 20 років він був блискучим виконавцем різних проєктів і без його співпраці годі собі уявити відродження повоєнного церковного мистецтва в Америці. З ним співпрацював, теж уже покійний, скульптор Сергій Литвиненко, а далі мистці Петро Холодний, Андрій Дараган, автор цих рядків та ін. Для нас усіх покійний Павло Марко був не тільки майстер свого діла, але й справжній артист-майстер, який знав і вмів перетворювати дерево на всі бажані форми, надавати йому життя. Згідно з довговіковою традицією українських дерев'яних майстрів, він доводив кожну річ до закінченої досконалости, завжди опрацьовуючи даний матеріял до його остаточного завершення, та обминаючи всяку підмінку, яка б скорочувала чи упрощувала роботу.

Пригадується, яке враження на американських інженерах і архітектах викликав збудований Павлом Марком іконостас для румунської церкви в Детройті, коли їм вияснено, що ціла складна структура тримається без одного цвяха за вийнятком міддяних шрубок, які тримали ікони в рамах. Ці свої старі методи конструкції в дереві засвоїв покійний Павло Марко у славетній львівській школі деревного промислу І. Левинського, яка ще за австрійських часів, а згодом за польських уважалася одніею з найкращих. Прибувши молодою людиною до Ню Йорку 1936 року, крім деяких нових технічних метод не мав уже чого далі вчитися, тож після кількарічної практики відкрив власне підприємство для виконання стильових меблів та реставрації антиків. Після війни, коли до ЗСА прибули з Европи нові мистці, робітня Павла Марка найбільше праці почала віддавати на будову іконостасів та іншого церковного устаткування. Тут постала низка творів, не раз монументальних розмірів.

З робітні Павла Марка вийшли такі сьогодні вже клясичні іконостаси, як у церкві св. Миколая в Чикаґо (тепер катедрі), церкві Неустанньої Помочі в Детройті і румунській церкві там само, в церкві пам'ятнику св. Андрія в Бавнд Бруку, в церквах в Істон, Па., Джанставн, Па., Форд Сіті Па., Газлетон, Па., Фреквил, Па., Вунсакет, Р. Ай., Віллімантик, Конн., Трентон, Н. Дж., катедрі закарпатської дієцезії в Пассейку, Н. Дж. та в її єпископській палаті в Монтклері. До останніх творів, які Павло Марко виконав, бувши вже хворим, належить іконостас для церкви св. Михаїла в Милвокі, Віск. та остання більша робота — іконостас для православної церкви Всіх Святих у Ню Йорку. Не згадую менших речей, виконаних для різних монастирів та каплиць, їх було чимало.

Існує приповідка про те, що „діло майстра хвалить". Це цілковито слушне й у відношенні до творчости Покійного, яка зберігала і передавала найкращі традиції українського деревного мистецтва і через те ставала співчинником культури. Він був свідомий важливости і тяглости тієї культурної традиції і, може, найкращим з його боку виявом цього було те, що він зі своєї поїздки на Україну вважав потрібним привезти цеглу із зруйнованої Успенської церкви в Києво-Печерській Лаврі. Ця цегла зберігається тепер у храмі св. Андрія в Бавнд Бруку, на цвинтарі якої похований Павло Марко, майстер, що вмів оживляти мертве дерево.

С. Гординський

Важлива справа детройтської громади

Крім загальнонаціональних справ, має детройтська українська громада ще і свої власні справи, і то дуже пильні. Одною з тих справ, найбільш пекучою, є потреба відповідного дому, який відповідав би потребам нашої громади. Про це говориться вже віддавна в Детройті, і аж тепер приходить час, щоб у цій справі сказати щось конкретне.

Ще в червні цього року був покликаний для того Ініціятивний Комітет, головою якого обрано п. Івана Ровенчука, що провів уже докладне підготування цілої справи і хотів би поділитися з громадянством всіми інформаціями.

У тій цілі 10 грудня о год. 4.00 по пол. в залі початкової школи парохії Непорочного Зачаття при вул Мек Дуґал відбудуться збори української Детройтської громади.

Тому, що є різні пропозиції, які виринули в останньому часі на ширших зборах зацікавлених тією справою, Ініціятивний Комітет закликає все громадянство взяти участь у тих зборах. Цей дім не може бути домом котроїсь із багатьох організацій українського Детройту, нам треба дому репрезентативного для цілої громади. Поодинокі організації мають свої домівки, а інші не мають де зійтися головно, коли йдеться про більшу імпрезу, забаву чи весілля, ми мусимо йти до чужих приміщень, за що платимо, а радше переплачуємо.

Між національними групами Детройту українська громада своєю величиною, зорганізованністю й активністю одна з перших. Але, коли йдеться про приміщення, ми завжди мусимо проситися в комірне.

Є аж чотири проєкти, де будувати той дім, а вже який дім, то на це є ще більше проєктів. Ініціятивний Комітет, поширений на останніх зборах, хоче запропонувати конкретний проєкт, де будувати дім і який дім. Тому всіх громадян, зацікавлених у тому, щоб у нас було не гірше, як в інших запрошується взяти участь в тій нараді.

М. К.

ПОМЕР БОЛГАРСЬКИЙ ЕКЗИЛЬНИЙ ДІЯЧ ГЕОРГІЙ ДІМІТРОВ

Вашинґтон. — На 69-му році життя у шпиталі у Вашинґтоні помер видатний болгарський політичний діяч у екзилі Георгій Дімітров, провідник Болгарського Господарського Союзу в незалежній державі, лікар за фахом, член болгарського парляменту. Г. Дімітров був переслідуваний спочатку німцями - фашистами, а потім комуністами, і тому був змушений залишити Болгарію та поселитися в 1945 році в ЗСА. У Америці він був один час головою Асамблеї Поневолених Націй, ґенеральним секретарем Міжнародного Сільського Союзу, майже до кінця життя редаґував і видавав антикомуністичний часопис болгарською мовою „Вільна й незалежна Болгарія".

Мґр Ярослав Щербанюк очолив Відділ Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви в Ню Йорку

Ню Йорк (М. Г.) — У неділю 26 листопада ц. р. тут відбулись чергові Загальні Збори Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви. Звіт з пророблено ї праці Відділу склав довголітній голова д-р Іван Козак. Він представив, що пророблено на протязі останньої каденції, відзначуючи при тому поодиноких осіб, які віддано й щиро уділялись у праці. Відзначив, що парохія св. Юра, а зокрема парох о. д-р ігумен Володимир Гавліч добре ставивсь до Т-ва і не відмовляв йому своїх послуг. Фінансовий звіт склала Оксана Щур. Окремо до фінансового звіту подав інформації д-р Василь Палідвор про „Бенкет без бенкету", який приніс 14 000.00 долярів пожертв, які переслано до Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кир Иосифа Сліпого. Звіт за Контрольну комісію склав проф. д-р Сава Никифоряк. Він підкреслив, що праця управи Відділу проходила добре і поставив внесок на уділення абсолюторії для уступаючої Управи з признанням. Поставлений внесок Контрольної комісії присутні піддержали оплесками.

Останній лист Секретаря Стану кардинала Війо, що був розісланий до наших Владик, в якому заперечується помісність УКЦеркви, зайняв увагу учасників зборів. Як відгомін на цей лист слід згадати виступ о. монс. Климентія Прийми, який нагадав євангельську притчу про стару жінку, що вісімнадцять років ходила згорблена і не могла навіть піднестись, щоб бачити з ким говорить. У переносному значенні тією жінкою можна собі уявити Київсько-галицьку метрополію, що не вісімнадцять років, але століття м и гне спину. Довга рука сатани з Москви посягнула й дальше посягає, щоби здавити наше церковне життя. Чи ми маємо в тій ситуації втрачати надію — ні! Чи ми маємо опускати руки й перестати дальше боротись і нічого не робити — ні! Ми повинні вірити, що прийде Христос і захистить справедливою рукою Українську Церкву. На слово о. монс. К. Прийми присутні відгукнулись щирими оплесками.

Д-р Мирослав Навроцький, голова Крайової Управи Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви подав загальну оцінку УКЦеркви. Він спершу подав загальне тло, на якому розвинув різні внутрішні й зовнішні аспекти, які мають вплив на розвиток подій в УКЦеркві. Подав критичну оцінку наших Владик й священиків з одного боку, а громадських організацій з іншого. Відмічав позитивні й неґативні елементи, які заіснували на протязі останнього часу в УКЦеркві. З болем згадав постання паралельної організації до нашого Т-ва, себто Раду українських організацій за Патріярхальний Устрій в Чикаґо, щоб здублювати наше Т-во, але ми, сказав він — доложимо всіх старань, щоб ці справи наладнати. Підкреслю в а в, що зараз стоїмо в надзвичайно критичній ситуації і доля УКЦеркви залежить у першу чергу від нашої спільної й одностайної постави Владик, священиків і мирян. У тому ж самому дусі говорив організаційний референт Крайової Управи ред. Василь Пасічняк.

В дискусії займали слово Комарницький, інж. А. Осадца, Р. Крупка, Г. Яремчук й інші. Порушувано широкий діяпазон проблем праці Т-ва, але найбільше уваги присвячено акції протестів на лист Секретара Стану і справі нової організації в Чикаґо.

На внесок голови Номінаційної комісії дир. Ярослава Пастушенка обрано Управу Відділу Т-ва у складі: голова — мґр Ярослав Щербанюк, члени д-р О. Баран, Оксана Щур, д-р Василь Палідвор, Ярослав Пастушенко, інж. А. Осадца, Микола Галів, Іван Дзядів, Євген Данилюк. Контрольна комісія: д-р Іван Козак — голова, Олександра Куницька, Ераст Куровицький — члени, С. Гробельський і Евстахій Манацький — заступники. Тов. Суд інж. Ірена Колтунюк — голова, інж. В. Онишкевич, проф. Сава Никифоряк, Григорій Бакуменко і Григорій Яремчук — члени. Рада Мирян: д-р Роман Осінчук — голова, Юрій Малаховський, Микола Ничай і д-р Іван Козак.

Зборами керувала президія: голов — д-р Василь Палідвор і секретар Іван Дзядів. Крім цього була покликана почесна президія: д-р Роман Осінчук, о. монс. Кл. Прийма, д-р Остап Баран, дир. Ярослав Пастушенко, і члени Крайової Управи д-р Роман Навроцький і ред. В. Пасічняк. Збори, в яких взяло участь біля 150 осіб, закрито відспіванням молитви „Боже вислухай благання".

Музей-Архів УВАН в Ню Йорку працює і закликає на допомогу

Науково-архівна й музейна документація життя нації завжди була важливою справою великих і малих, державних і бездержавних народів. Більше того, вона стала справою чести і престижу кожної нації. Понад двадцять років тому (1951) Українська Вільна Академія Наук у ЗСА створили свій Музей-Архів в Ню Йорку для збирання і зберігання друкованих і недрукованих та речевих пам'яток української культури. Академія вже зібрала у своїм Музеї-Архіві багато різного культурного добра — друкованих, рукописних, і архівних матеріялів. Докладно про ті матеріяли оповідає окрема брошура В. Міяковського, О. Волошиної та Т. Іванівської „Музей-Архів УВАН (1945-1965)". Ню Йорк, 1967, яку можна набути в Академії, а також статті, опубліковані в нашій пресі.

Оцим закликом звертаємось до всіх українців з проханням передавати до Музею-Архів УВАН вартісні українські пам'ятки, а саме: 1. Книжки й рукописи, українські й чужомовні, про українські справи, і навіть цілі бібліотеки. 2. Всякого роду записки і документи архівного значення. 3. Картини українських малярів- артистів. 4. Вартісні українські вишивки, убрання, килими, керамічні вироби, тощо. 5. Різьбарські українські твори. 6. Музичні твори, етнографічні збірки, тощо. Музей-Архів забезпечує збереження й неподільність переданих йому колекцій.

Само собою зрозуміла велика потреба фінансової підтримки українців для розгортання праці Музею-Архіву. Матеріяли й грошові пожертви просимо надсилати на адресу: Archives and Museum U.S., Inc., 206 West 100th Street, New York, N. Y. 10025 або повідомити телефонічно (телефон: 222-1866), щоб Музей-Архів міг відібрати матеріяли на місці.

Проф. д-р Василь Омельченко, директор Музею-Архів УВАН.

Ще про одну імпрезу

За ініціятивою студентської громади стейтового коледжу 12 листопада ц. р. у Джерзі Сити відбувся міжнародний концерт у великій залі вищезгаданого коледжу і в ньому брали участь національності: білоруси, литовці, словаки, росіяни, поляки і українці. Литовська група досить добре вив'язалась з своїх завдань, а словаки і росіяни виступили з розваговими точками програми, хоч в деяких виступах була і нетактовність, — одначе українська група, яка складалася з двох виступів: танкових точок під орудою В. Юрченюка з Пассейку та гри на бандурах під керівництвом Марисі Фесьо з Байону, — вив'язалась чи не найкраще. Це позначилося масовими оплесками, де на залі українці не становили великої групи.

Група (12) дівчат під керівництвом В. Юрченюка виконала декілька танків, як: „Рушничок", „Веснянка" та інші. Всі вони були одягнені в народних строях. Із не меншим успіхом виступала й група з 3-ох осіб: Марисі Фесьо, Анни Білик і Тани Бал. Вони на бандурах відіграли і проспівали ряд українських пісень. Президентом цієї групи, що існує при коледжі два роки, бо й минулий рік була теж подібна імпреза, — є наша українка, студентка з останнього курсу коледжу, мешканка міста Ірвінґтону Галина Слинько. Це за її ініціятивою підготовлялася ця імпреза і саме вона запросила до участи українські групи, вона й проводила імпрезою.

К. Степовий

КОРОТКІ ВІСТКИ

МЕШКАНЦІ МОНТРЕАЛЮ НЕ ВИЯВЛЯЮТЬ ЗАХОПЛЕННЯ тим, що чергові олімпійські змагання літом 1976 року мали б відбутися в цьому місті. Опитувані громадяни виявляють страх за повторення трагічних мюнхенських подій, а також вважають, що Монтреаль має надто багато власних труднощів і проблем, які мусять бути в першу чергу полагоджені, якщо побутові умови в місті мають направитися. Посадник міста Драпо підтримує ідею Олімпіяди в Монтреалі.

П'ЯТЬ ТЕКСАСЬКИХ ФАРМЕРІВ внесли позов проти Уряду в справі несвоєчасних і неточних інформацій щодо продажу пшениці до СССР, у висліді чого фармери Америки понесли значні втрати. В позові говориться про те, що Аґрикультурний департамент винен у „конспірації", яка коштує фармерів Тексасу 60 млн. долярів.

НА ПОЧАТКУ НАСТУПНОГО РОКУ почнеться ревізія програми боротьби зі злочинністю в ЗСА. В конґресових і урядових колах вважають, що дотеперішня програма не задовільна, не зважаючи на її кошти, що перейшли суму 2 біл. дол.

ДВА ВОЯКИ ВЛАШТУВАЛИ У ВІЙСЬКОВІЙ АКАДЕМІЇ у Вест Пойнті „гру", показуючи на стіні через чарівний ліхтар привид — вусатого офіцера в старому одязі американської армії з минулого століття. Студенти Академії повірили, що там з'являються привиди, довелося навіть забити приміщення, де їх двічі бачили. Насправді це два вояки-гості, з Морської Академії в Аннаполісі, „лякали" своїх суперників у спортових змаганнях, які мали відбутися між ними й „вестпойнтцями".

СПОРТ

Гаківка

„Чорноморська Січ" — Вейн Гілс Г.К 5:2 (2:0, 2:1, 1:1).

Нюарк 25 листопада — У чергових мистецьких змаганнях в Гаківській Лізі Велі Скейтерс, що відбулися на льодовій арені Айронбавнду в Нюарку, „Ч. Січ" перемогла дебютанта Ліги — новий клюб Вейн Гілс вислідом 5:3. Завдяки тій перемозі „Ч. Січ" зміцнила свою позицію лідера в показнику табелі гор, в якій наші гаківкарі ведуть від самого початку сезону. Вже в I періоді „Січовики" вели 2:0, що його здобули — Марко Будний і Богдан Сурович. В II періоді „Ч. Січ" далі переважала в грі у висліді чого, знову Сурович і Будний піднесли вислід до 4:1, після цього,як гості здобули першого голя. В III і фінальному періоді гості посилили своє швидше темпо гри та провели на початку кілька контратак, одну з яких, закінчили другим своїм голем. У кінцевій фазі зустрічі „Січовики" встановили остаточний вислід змагань — 5:2, що його здобув з сильного далекого стрілу, оборонець Роман Семенюк. Склад „Ч. Січі": Барбадин, Буняк, Кох, Р. Семенюк Дзіман, Б. Сурович, Будний, Є. Семенюк, Мельник, Кузів. Квін Петро Семенюк — менаджер. Бракувало: Залізка, Соловея, Семанишина і Фіра.

„Чорноморська Січ" II — Юньйон Ігелс Г. К. 3:2

У мистецьких змаганнях в Гаківковій Лізі Юньйон Кавнті, відбутих 21 листопада на льодовій арені в Воріна́нко в Елизабеті, наші репрезентанти філії „Ч. Січі" в Мейплвуді, перемогли сильний клюб „Ігелс" з м. Юньйон— 3:2. Переможні голі в цих важких змаганнях здобули: В. Олійник і Д. Квін в II періоді та Марко Будний в III і фінальному періоді.

Футбол

„Чорноморська Січ" (мол. юнаки) — Керні Скатс (мол. юнаки) 4:0

У мистецьких, відплатних змаганнях, що відбулися 25 листопада на площі господарів в Керні молоді „Січовики" розгромили своїх архипротивників вислідом 4:0 і цим самим зреванжувалися за свою єдину поразку (0:1) з цим клюбом. В показнику табелі гор „Ч. Січ" займає I місце. Переможні голі в звітових змаганнях здобули Юрій Ілемський 2 і Тилько 2. Склад „Ч. Січі": Криса, Лозовий, Лоневський, Грицковян, Б. Бакун, Бердей, Біланич, Гродецький, Ілемський, Тилько, Крутий, Лавук.

„Чорномор. Січ" (новаки) — „Рейндолф" (новаки) 9:0

Наймолодші „Січовики", лідери дивізії в Шейфер Лізі, розгромили своїх суперників на їхній площі, вислідом 9:0. Переможні голі здобули: Паславський 4, Данилюк 2, А. Бакун 2 і М. Хамуляк 1. Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях був: Голинський, Данилюк, Іваночко, А. Бакун, Хамуляк, Паславський, Лозовий, Рогальський, Минич, Сосяк, Чіх, Сернівка, Гельбік.

„Чорноморська Січ" II — Про Монтезі С. К. 2:4

Старші футболісти зазнали поразки з лідером своєї дивізії. Голі для „Ч. Січі" здобули: Б. Хамуляк і Кальба.

Відбиванка

У чергових мистецьких змаганнях у Відбиванковій Лізі Ню Джерзі „Ч. Січ" II (жіноча дружина) перемогла Савд Орендж „Рекрійейшен" 3:0 (15:9, 15:3, 15:8). До цих змагань „Ч. Січ" II виступила в такому складі: О. Паславська, З. Стебельська, Х. Клапіщак, О. Напора, Д. Сигіда, В. Потежна, Л. Напора.

Володимир Чижович на телевізійній спортовій програмі

19-го листопада ц. р. відбулися важливі мистецькі футбольні змагання за першенство університетів ЗСА між дружинами Гарварду і Принстону, які передавалися на едукаційній струї ч. 13. Між кількома визначними футбольними тренерами, що проводили аналізи цих змагань був один із чолових сучасних тренерів, кол. визначний змагун і тренер „Ч. Січі" — Володимир Чижович. В. Чижович на протязі 2-ох років був теж одним із головних футбольних інструкторів в Спортовій Школі УСТ „Ч. Січ".

О. Твардовський

Тризуб — Гелленік 2 : 1 (0 : 0).

Філядельфія, 26-го листопада ц. р. — Змагання Тризуба за першість Нім.- Амер. Оберліги проти грецької дружини Гелленік з Ню Йорку не були на високому спортовому рівні, але цікавими своїм перебігом. Перша півгра була краща і Тризуб мав перевагу в полі хоча грав проти досить сильного вітру, але його напад не потрапив здобути хоч одні ворота.

У другій півгрі з далекого стрілу, Манітасті здобув провадження для Тризуба, а це рівночасно започаткувало гру нервову і хаотичну. Греки, намагаючись вирівняти, зачали показувати свої не так спортові, а радше акторські вмілості і довели до виключення з гри змагуна Тризуба Пуліту. Використавши це послаблення Тризуба вони таки здобули вирівняння на велику втіху своїх досить численних і доволі агресивних симпатиків, яких привезли з Ню Йорку.

Несподіваний далекий стріл Бара попав в віконце" і кілька хвилин пізніше при стані 2:1 у користь Тризуба останній свисток закінчив змагання і дві точки залишилися на конті Тризуба.

М. С.

ВІСТІ З ТРИЗУБА

Філядельфія, 19-го листопада 1972 р. — Не зважаючи на погану погоду чотири дружини Тризуба розіграли змагання.

Перша команда в змаганнях за професійну чашу ЗСА перемогла аматорську дружину німецької ліги Ерцгебірге 3:2 на їхньому грищі. Юньйори Тризуба перемогли юньйорів з Вісіномінгу 4:2. Гарно грав напасник Станько — автор трьох воріт — четверті здобув Розпутько. Не повелось учням, бо на виїзді програли 6:0 проти Данубії. Кращий успіх здобули новаки, вигравши свої змагання проти Джермен - Гангеріенс 2:1.

М. С.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 3-го ГРУДНЯ 1972 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Річні збори Т-ва Б. Хмельницького 158 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 216 Grand St. На порядку: Звіт Управи та вибір нової на 1973 р. Проситься чл. прибути на збори та вирівняти вкладки. Після зборів — перекуска. П. Польний, предс., М. Кіт, рек. секр.

СУБОТА, 9-го ГРУДНЯ 1972 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 270 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі. Проситься вирівняти вкладки. — В. Бутковський, рек. секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Річні збори Т-ва І. Франка 266-ий Відд. о год. 7:30 веч. в Горожанському Клюбі при 3-5 Теллер вул. На порядку: вибір Управи на 1973 р. та підготова до святкування 50-ліття відділу. Проситься чл. прибути. — В. Труфин, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Річні збори 293-го Відд. о год. 7:30 веч. в церковній залі св. Миколая, 268 — 19-та вул. Проситься вирівняти вкладки. Адреса секретаря: Miss Irene Tkachuk, 255 — 16th St., Brooklyn, N.Y. 11215. — І. Кома, предс., Ірина Ткачук, секр.

ЧИКАГО, Ілл. Річні збори 220 Відд. Б-ва св. ап. Петра і Павла о год. 7 веч. при 1915 West 51st Street. На порядку: вибір Управи на 1973 р. — Е. М. Блідий, секр.

НЕДІЛЯ, 10-го ГРУДНЯ 1972 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд., о год. 1:30 по пол. в Укр.-Ам. Клюбі. На порядку: вибір Управи на 1973 р. та підготова до святкування 60-річчя Відділу. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.

MONESSEN, Pa. Річні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься чл. Donora і West Newton прибути на збори. На порядку: вибір Управи на 1973 р. та інші важні справи. — П. Янкоський, предс., М. Куць, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Річні збори Б-ва св. І. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. На порядку: звіти Управи, вибір Управи, Конт. Комісії та делегатів до УНДому на 1973 рік. — В. Терлецький, гол., П. Федик, фін. секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!